

A jó Szentlélek

Időpont: Húsvét utáni 4. vasárnap, 1956. április 29.

Alapige: János 16,5-15.

Most pedig elmegyek ahhoz, a ki küldött engem; és senki sem kérdezi tőlem közületek: Hová mégy? Hanem, mivelhogy ezeket beszéltem néktek, a szomorúság eltöltötte a szíveteket. De én az igazat mondom néktek: Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jó el hozzátok a Vigasztaló; ha pedig elmegyek, elküldöm azt ti hozzátok. És az, mikor eljő, megfeddi a világot bűn, igazság és ítélet tekintetében: Bűn tekintetében, hogy nem hisznek én bennem; És igazság tekintetében, hogy én az én Atyámhoz megyek, és többé nem láttok engem; Ítélet tekintetében pedig, hogy e világnak fejedelme megítéltetett. Még sok mondani valóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok. De mikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra. Mert nem ő magától szól, hanem azokat szólja, a miket hall, és a bekövetkezendőket megjelenti néktek. Az engem dicsőít majd, mert az enyémből vesz, és megjelenti néktek. Mindaz, a mi az Atyáé, az enyém: azért mondom, hogy az enyémből vesz, és megjelenti néktek.

Húsvét után 3 vasárnapon át János evangéliumának 16. fejezetéből való a kirendelt szent lecke. A múlt vasárnap a fejezet közepéből, ma az elejéről, jövő vasárnap a végéről való a szent lecke. Maga a fejezet Jézus búcsúbeszéde. Zöldcsütörtökön este halála előtt búcsúzik ezzel a beszéddel tanítványaitól, gondolataiban azonban túlszáll a nagypénteki halálon. Tudja, hogy húsvét után is lesz majd még egy elválás, a mennybemenetel. Búcsúbeszédében már erre is készítgeti övéit. Különösen áll ez a mai szent leckére.

Búcsúbeszédének mai szakaszában a főhangsúly ezen a mondaton van: „Jobb néktek, hogy én elmenjek.” /7. v./ Jézus maga is érzi, hogy ezt nehéz elhinni. Ezért állítja oda ennek az állításnak bizonyítására teljes szavahihetőségét, mondván: „Én az igazat mondom néktek”. /7. v./ Mai szemmel, visszafelé nézve az eseményeket, ennek a mondatnak igazságából annyit hamar belátunk, hogy halála, feltámadása, mennybemenetele és a Szentlélek leküldése nélkül nem lett volna teljessé műve, a váltság munkája, ahhoz tehát, hogy Megváltónk legyen, el kellett mennie, nehezebb azonban elfogadni azt az indoklást, amelyet Jézus ad ennek az állításnak: „mert ha el nem megyek, nem jó el hozzátok a Vigasztaló; ha pedig elmegyek, elküldöm azt tihozzátok”. /7. v./ Hogyan? Hát lehet valami jobb, mint a Jézus Krisztussal való közösség? Ha így volna, miért mondaná akkor Pál, hogy kíván elköltözni „és a Krisztussal lenni, mert ez sokkal inkább jobb”. /Fil. 1,23./ Hát lehet a Szentlélekkel való közösség jobb, mint a Krisztussal

való közösség? A megoldás abban van, hogy a Szentlélek – amint Jézus mondja – „engem dicsőít majd, mert az enyémből vesz”. /14. v./ A Szentlélekkel való közösség tehát a Krisztussal való közösséget teszi lehetővé minden kor emberei számára, ezért „jobb”, mint a Krisztussal való földi életközösség. Jézus közelebbről is megmondja, hogy mi az a „jó”, amit a Szentlélek hoz majd. Nézzük, mik a Szentlélek jó adományai!

1. A Szentlélek megfedd bűn tekintetében.

Ezt mondja az Úr: „És az, mikor eljő, megfeddi a világot bűn tekintetében, hogy nem hisznek én bennem.” /8-9. v./ Szentlélek nélkül tehát nincs igaz és teljes bűnismeret. Nélküle is tudunk ugyan a bűnről és van lelkiismeret furdalásunk, büntetéstől való félelmünk, de az igaz és teljes bűnismeretre magunktól képtelenek vagyunk eljutni. Megakadályozza a Sátán, aki mindig le akarja hazudni, hogy a bűn bűn s ebben hű csatlósa óemberünk, aki mindig szépíteni, kendőzni és mentegetni akarja a bűnt. Hozzájárul még ehhez az is, hogy magának a bűnnek is az az egyik következménye, hogy megvakulunk a bűn meglátására. Hozzászokunk a bűnhöz. Amit előbb utáltunk, ami miatt sírtunk, utóbb egyre kevésbé tartjuk utálatosnak, az engedetlenség eltompítja lelkiismeretünket. Amint képtelenek vagyunk arcunkon meglátni a piszkot, ugyanúgy válunk képtelenné a bűneink szennyének meglátására. Szükségünk van valakire, aki rajtunk kívül van, aki felelősséget érez irántunk s aki megmondja nekünk, hogy piszkos az arcunk..., sőt még ezzel sem elégszik meg, hanem tükröt tart elénk s így kényszerít arra, hogy mi magunk is meglássuk és belássuk, hogy piszkosak vagyunk.

A Szentlélek azonban nem elégszik meg felületes bűnismerettel. Nem elégszik meg azzal, hogy egyes bűnös cselekedeteinkre rámutat, hanem fel akarja tárni a bűn gyökerét. Rámutat arra, hogy a bűn nem egyszerű por rajtunk, mely ránk szállt e földi életben való vándorlásunk közben s amelyet egyszerűen le lehet kefélni. A bűn oka nem rajtunk kívül van, hanem bennünk, megromlott és hitetlen szívünkben. Hitetlen szívünk gyümölcsei az egyes bűnös cselekedetek. Azért termünk rossz gyümölcsöket, mert rossz fa vagyunk, szívünk elfordult Istentől és nem hisz Jézus Krisztusban. Az ember ezt a teljes és feneketlen romlottságát csak a Szentlélek által ismerheti fel. Ezért keseredett meg az első pünkösdkor is a Szentlelket nyert tömeg szíve. /Csel. 2,37./

Fáj a bűnöd? Nyugtalan vagy miatta? Reménytelenül romlottnak látod önmagad? Örülj, mert nem test és vér jelentette ezt ki neked, hanem a Szentlélek munkálkodik benned! Ő fedd, alázd meg magad feddése alatt!

2. A Szentlélek meggyőző igazság tekintetében is. Azt mondja az Úr: „És az, mikor eljő, megfeddi a világot igazság tekintetében, hogy én az én Atyámhoz megyek, és többé nem láttok engem.” /8, 10. v./ Nem akármilyen igazságról van tehát szó a Szentlélek munkájában, hanem a Jézus Krisztus sorsáról való igazságról. A világ csak elfogatását, megkínóztatását, elítélését és csúfos halálát látja, tehát a vereséget. Feltámadása után sem jelenik meg a világnak, csak az övéinek s mennybemenetelekor még az övéinek szeme elől is eltűnik. Magukra maradt övéi szabad prédájává válnak e világnak, mint a pásztor nélkül való nyáj a rátörő farkascsoárdának. Ez a világ azt teheti Jézussal és Jézuséival, ami tetszik neki.

Ennek a magára hagyott, halálveszedelemben forgó kis csapatnak ígéri Jézus a Szentlelket s a Szentlélek által azt a bizonyosságot, hogy Jézusnak van igaza, mikor azt mondja: „E világon nyomorúságtok léssen, de bízzatok; én meggyőztem e világot!” /Jn. 16,33./ Minden ellenkező látszat ellenére az az igazság, hogy Jézusé a győzelem. Az Atya jobbán ellenségei által elérhetetlen távolság biztonságában lakozik, ahonnan nevetséges erőlködésnek látszik csupán minden dühtől eltorzult arc és eget fenyegető emberi ököl.

Az Atya jobbán való léte azonban nemcsak bátorságos lakozást jelent Jézus számára, hanem egyben azt is, hogy a világ kormányzásának lett tényezőjévé. Egyetlen kézmozdulattal ronthat, teremthet száz világot. Ellenségeinek dühét nem gyengeségből és tehetetlenségből tűri, hanem épp a hatalma és ereje miatt. Azért tűr, mert erős és azért vár, mert erős.

Akiben megvan a Szentléleknek ez a belső bizonyossága, az nem félti Krisztus ügyét. Ha minden mást mutatna is körülötte, ő tudja, hogy az igazság az, hogy az Atya jobbán uralkodó Krisztusé a végső győzelem.

3. Ezt a gondolatot fejti tovább az Úr, mikor arról beszél, hogy a Szentlélek megfedd minket ítélet tekintetében, hogy a világnak fejedelme megítéltetett. /8, 11. v./

A világ csak a Sátán hatalmát és Krisztus tehetetlenségét látja, pedig e világ fejedelme a kereszten döntő vereséget szenvedett. A kígyónak fejére taposott az asszony Magva. /I. Móz. 3,15./ Teste még hánykolódik, farka még csapdos ide-oda, kárt is tud még csinálni, de hatalma tulajdonképpen megtört hatalom s amit csinál, az már csak utóvéd harc. Ez a kereszten kivívott győzelem majd csak a végső napon válik teljessé és véglegessé, de addig is úgy élhet Krisztus népe, mint aki két győzelem között él: Krisztus golgotai és végső győzelme között.

Megfedd minket a Szentlélek, hogy mi ezt nem tartjuk szem előtt. Nem úgy tekintünk a Sátánra, mint egy még szabadlábbon lévő, de már elítélt személyre, mint egy hatalmas, de már megvert ellenségre, hanem reszketünk kísértései előtt s gyáván engedelmeskedünk neki, holott

ha ellenállnánk, elfutna tőlünk. /Jakab 4,7./ Bizony szégyellnünk is kell magunkat, hogy Krisztus győzelmét nem aknázzuk ki jobban.

4. A Szentlélek jó adományai közé sorolja Jézus azt is, hogy elvezérel minden igazságra. „Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok – mondja Jézus –, de mikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra.” /12-13. v./ Ez nem azt jelenti, mintha a Szentlélek új kijelentést hozna s eddig még nem hallott igazságokat jelentene ki. Meg is mondja Jézus, hogy a Szentlélek nem magától szól, hanem azokat szólja, amiket hall. „Az enyémből vesz és megjelenti néktek.” /13-15. v./ A Szentlélek tehát bibliamagyarázó. Értelmezi az isteni kinyilatkoztatást. Ezt pedig nagy türelemmel végzi, alkalmazkodva a tanítványok felfogó képességéhez. Az egyháztörténelem világosan mutatja a Szentléleknek ezt a munkáját. A tanítványok például nagypénteken még nem látták Jézus halálának jelentőségét, Pálnál azonban már világosan ragyog a kereszt, mint a bűnös világ egyetlen reménysége. Vagy micsoda fejlődési különbség van Péter apostol első missziói prédikációja és első levele között! Hogy az ősegyház a sok szent irat között úgy állította össze a kánont, a bibliát, amint kiválogatta, ez sem emberi tudomány eredménye, hanem a Szentlélek igazságra vezérlő munkája. Vagy ahogyan az ősegyház a tévtanok útvesztőjében el tudott igazodni s a helyes tanítást meg tudta fogalmazni, az a teológiai tisztánlátás is a Szentlélek igazságra vezérlő, kinyilatkoztatást értelmező, bibliamagyarázó munkája.

Engeded-e, hogy neked is Szentlélek magyarázza az írásokat és vezéreljen el minden igazságra? És ki tudod-e türelemmel várni, míg a testvéred is eljut a Szentlélek által odáig, hol megértitek majd egymást?

Jézus ebben a búcsúbeszédben összefoglalásképp Vigasztalónak nevezi a Szentlelket. /7. v./ Vigasztalásnak érzed-e, mikor a Szentlélek összeszid a bűneid és hitetlenséged miatt, amikor megfedd, hogy nem hiszel a Krisztus ügyének diadalában s az ősellenség leverettetésében? Vigasztalásnak fogadod-e a Szentlélek oktatómunkáját, még akkor is, ha az ítélet korlátoltságodra és értetlenségedre? Oh, jövel Szentlélek Úristen! Ámen.